

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KLAIPĖDOS VAIKŲ LIGONINĖS
VYRIAUSIASIS GYDYTOJAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL GESTŲ KALBOS PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO KLAUSOS NEGALIĄ
TURINTIEMS PACIENTAMS VŠĮ KLAIPĖDOS VAIKŲ LIGONINĖJE**

2021 m. spalio 13 d. Nr. 218
Klaipėda

Vadovaudamasis LR SAM ministro 2021 m. liepos 22 d įsakymu Nr. V-1708 Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. V-1242 „Dėl Bendrujų vidaus ligų stacionarinių antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašo ir Bendrujų specializuotų vidaus ligų stacionarinių tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimui,

1. T v i r t i n u Gestų kalbos paslaugų organizavimo klausos negalią turintiems pacientams VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninėje tvarką (pridedama).
2. N u r o d a u įstaigos socialiniam darbuotojui koordinuoti gestų kalbos vertėjų veiklą VšĮ Klaipėdos vaikų ligoninėje.
3. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę vyriausiojo gydytojo pavaduotojui slaugai.

Vyriausiasis gydytojas

Virginijus Žalimas

Parengė:
Teisininkė Ingrida Kokštienė

Suderinta:
Vyriausiojo gydytojo pavaduotoja gydymui
Diana Vaitkevičiūtė

Vyriausiojo gydytojo pavaduotoja slaugai
Daina Šutrajevičienė

**GESTŲ KALBOS PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO KLAUSOS NEGALIĄ TURINTIEMS
PACIENTAMS VŠĮ KLAIPĖDOS VAIKŲ LIGONINĖJE TVARKA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gestų kalbos paslaugų organizavimo klausos negalią turintiems pacientams VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninėje (toliau – Ligoninė) tvarka nustato, gestų kalbos vertėjo (toliau – Vertėjas) paslaugų teikimo organizavimą.

2. Vertėjai teikia gestų kalbos vertimo paslaugas ligoninės stacionare gydomiems pacientams ar jų atstovams turintiems klausos sutrikimų.

3. VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninė užtikrina lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų prieinamumą:

3.1. užsako lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas elektroniniu paštu ar telefonu;

3.2. nuotolinio ryšio priemonėmis – vaizdo ir garso ryšių priemonėmis (įskaitant programinę įrangą, bendravimo platformas ir kt.) ir (ar) kitomis elektroninių ryšių technologijomis, kurios gali būti naudojamos teikiant lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas, kai vertėjas ir pacientas yra skirtingose vietose tuo pačiu laiku;

3.3. sudaro sąlygas pacientui pasikvesti lietuvių gestų kalbos vertėją;

3.4. jei pacientas nemoka lietuvių gestų kalbos, sudaro galimybę bendrauti su pacientu raštu.

4. Už darbo su vertėjais gestų kalba Ligoninėje koordinavimą atsakingas Ligoninės socialinis darbuotojas.

II. GESTŲ KALBOS VERTĖJŲ IŠKVIETIMO TVARKA

5. Skyriaus, į kurį stacionariuotas klausos negalią turintis pacientas, bendrosios praktikos slaugytojas suderinės su gydančiu gydytoju, ne darbo ir švenčių dienomis su budinčiu gydytoju, apie poreikį gestų kalbos vertėjo, informuoja Lietuvių gestų kalbos vertimo centro Klaipėdos skyrių:

5.1. planinei gydytojo konsultacijai el.paštu klaipeda.info@vertimaigestais.lt, telefono Nr. 8 46 410405, 868435468, skype programa adresu LGKvertimas/Klaipeda.

5.2. ekstrinei gydytojo konsultacijai telefono Nr. 8 46 410405, 868435468, skype programa adresu LGKvertimas/Klaipeda, ne darbo valandomis bendruoju pagalbos telefonu 112.

III. GESTŲ KALBOS VERTĖJŲ DARBO ORGANIZAVIMAS GYDYSKO SKYRIUJE

6. Gestų vertėjo paslaugos teikiamos nuotoliniu būdu. Pacientui neturint įrenginio, suteikiančio galimybės bendrauti su gestų kalbos vertėju, priemonėmis pasirūpina skyrius.
  7. Gestų kalbos vertėjų paslaugos nemokamos ir teikiamos pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 8 val. iki 17 val., penktadieniais nuo 8 val. iki 15val. 45 min.
  8. Gestų kalbos vertėjas prieš gydytojo konsultaciją yra informuojamas, kad privalo laikytis Europos Sąjungos Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – BDAR), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau - ADTAI) ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą.
  9. Bendravimo taisyklės su žmogumi, turinčiu klausos sutrikimų, nurodytos tvarkos 1 priede.
-

BENDRAVIMAS SU ŽMOGUMI, TURINČIU KLAUSOS SUTRIKIMU

1. Žmonėms, turintiems klausos sutrikimą, informacija suprantama per vizualines priemones – gestų kalbą, klausos aparatą, lūpų kalbą, subtitrus arba susirašinėjimą.

2. Labai svarbu sužinoti, koks bendravimo būdas žmogui yra priimtinis – gestų kalba, rašytinė kalba ar bendravimas padedantis vertėjui. Pokalbio metu naudokite mimiką, kūno kalbą, kitus neverbalinės komunikacijos būdus. Bendraudami laikykite šiuo patarimų:

2.1. atsistokite arba atsisėskite priešais žmogų pakankamai arti, kad jis matytų jūsų veido ir lūpų judesius. Kalbėdami neužsidenkite burnos, neatsukite nugaros, stenkite nevaikščioti (kai kalbantysis juda, sudėtinga skaityti „iš lūpų“);

2.2. supažindinkite pašnekovą su pokalbio tema;

2.3. palaikykite akių kontaktą, žiūrėdami tiesiai į žmogų, su kuriuo bendraujate. Net jei bendraujate padedami vertėjo, vis tiek kalbėkite, žiūrėdami į klausos negalią turintį žmogų;

2.4. kalbėkite trumpais ir tiksliais sakiniais, lėtai ir aiškiai, išlaikykite natūralų toną ir tempą. Tarp sakinį darykite pauzes. Kai pasikeičia pokalbio tema, žmogui tai parodykite – padarykite pauzę arba apie tai pasakykite;

2.5. jei žmogus su klausos sutrikimais įdėmiai žiūri į jūsų lūpas, galima suprasti, kad jis skaito iš lūpų judesių. Tuo metu, kai jam ką nors sakote, žodžius tarkite aiškiai, bet nepersistenkite, nes tokiu būdu iškraipysite natūralius lūpų judesius ir bus sunku suprasti informaciją;

2.6. jeigu žmogus nesuprato informacijos, pakartokite frazę. Jeigu nesiseka susikalbėti, žodžius užrašykite;

2.7. jeigu yra keli žmonės, kalbėkite tik po vieną;

2.8. jeigu žmogus naudojasi klausos aparatu, nekalbėkite labai garsiai, nešaukite, nes klausos aparatas padeda klausos sutrikimą turinčiam žmogui priimti įprasto garso stiprumo informaciją. Kalbant labai garsiai klausos aparatas gali iškraipyti žodžius;

2.9. paprašykite, kad žmogus, turintis klausos sutrikimą, priimtą informaciją pakartotų. Tokiu būdu įsitikinsite, ar informacija buvo suprasta;

2.10. jei kalbantis su klausos sutrikimų turinčiu žmogumi jums paskambino telefonu ar pabeldė į duris, prieš atsiliepdami paaiškinkite žmogui, kodėl turite trumpam nutraukti pokalbjį.

3. Kaip nedera elgtis bendraujant su žmogumi, turinčiu klausos negalią:

3.1. nestovėkite tiesioginėje šviesoje (pvz., nugara į saulę);

- 3.2. perdėtai negestikuliukite;
  - 3.3. kalbėdami nevaikščiokite;
  - 3.4. nevartokite gestų kalbos, jeigu gerai jos nemokate.
  4. Bendravimas grupėje, kai dalyvauja negirdintis ar neprigirdintis žmogus:
    - 4.1. negirdinčiam ar neprigirdinčiam žmogui pasiūlykite atsisėsti taip, kad jis galėtų matyti kalbančiųjų lūpas;
    - 4.2. naudokite vizualines priemones, pvz., dalomają medžiagą, paveikslus ir kt.;
    - 4.3. padalinę medžiagą palaukite, kol klausos negalią turintys žmonės ją perskaitys, tik po to ja paaiškinkite išsamiau arba pirma paaiškinkite, po to išdalinkite medžiagą;
    - 4.4. įsitikinkite, ar negirdintis žmogus nepraleido svarbios informacijos.
  5. Šis aprašas negalioja esant epideminei situacijai.
-